

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Zuzany Bystřické a soudců JUDr. Faisala Husseiniho a Mgr. Petra Pospíšila ve věci

žalobkyně: **Česká provincie Kongregace Milosrdných sester sv. Vincence de Paul,**
IČO: 00406481
sídlem Malý Val 1553, 767 01 Kroměříž
zastoupená advokátem Mgr. Stanislavem Hykyšem
sídlem Zelená 267, 530 03 Pardubice

proti

žalovanému: **Státní pozemkový úřad**
sídlem Husinecká 1024/11a, 130 00 Praha

za účasti: **Lesy České republiky, s.p.,** IČO: 42196451
sídlem Přemyslova 1106/19, 500 08 Hradec Králové
zastoupený advokátem JUDr. Ing. Milošem Olíkem, Ph.D., LL.M.
sídlem Na Pankráci 1683/127, 140 00 Praha

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 8. 9. 2017, č. j. SPU 376679/2017,

takto:

- I. Žaloba **se zamítá.**
- II. Žalobkyně **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení.

IV. Osoba zúčastněná na řízení **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Výše označeným rozhodnutím žalovaný zamítl odvolání žalobkyně a potvrdil rozhodnutí Státního pozemkového úřadu, Krajského pozemkového úřadu pro Jihomoravský kraj (dále jen „správní orgán prvního stupně“) ze dne 30. 6. 2017, č. j. SPU 310888/2017. Rozhodnutím správního orgánu prvního stupně bylo na žádost účastníka řízení Lesy České republiky, státní podnik, Přemyslova 1106, 501 68 Hradec Králové, IČ: 42196451, ze dne 22. 12. 2016 v souladu s § 100 odst. 1 písm. a) zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“) rozhodnuto o povolení obnovy správního řízení vedeného u Státního pozemkového úřadu, Krajského pozemkového úřadu pro Jihomoravský kraj pod sp. zn. SP2401/2015-523102 a ukončeného pravomocným rozhodnutím Státního pozemkového úřadu, Krajského pozemkového úřadu pro Jihomoravský kraj, ze dne 17. 3. 2015, č. j. 122486/2014, které nabylo právní moci dne 4. 4. 2015. Tímto rozhodnutím byla dle § 9 odst. 3 zákona č. 428/2012 Sb. o majetkovém vyrovnání s církvemi a náboženskými společnostmi a o změně některých zákonů (zákon o majetkovém vyrovnání s církvemi a náboženskými společnostmi) – dále jen „zákon o majetkovém vyrovnání“) – schválena „Dohoda o vydání zemědělských nemovitostí“, a to blíže specifikovaných pozemků, přičemž tato dohoda byla uzavřena mezi Lesy České republiky, s.p. jako povinnou osobou dle § 4 písm. b) zákona o majetkovém vyrovnání a žalobkyní jako oprávněnou osobou dle § 3 písm. b) zákona o majetkovém vyrovnání.
2. Žalovaný v odůvodnění svého rozhodnutí předně uvedl, že v daném případě je zachována lhůta dle § 100 odst. 3 správního řádu od právní moci rozhodnutí vydaného v řízení, kterého se obnova řízení týká. Veřejný zájem na obnově řízení lze podle žalovaného spatřovat v dodržení zákonnosti správního rozhodování a v ochraně státního majetku. Správní orgán musí mít zájem na tom, aby nebyla kromě finančního plnění na základě dvoustranných smluv vlády poskytnuta i naturální restituce oprávněné osobě a tím došlo k duplicitnímu odškodnění. Co se týče odvolacích důvodů, žalovaný nepřisvědčil argumentaci, že § 101 správního řádu obsahuje taxativně výčet případů, za kterých je možné provést nové řízení. V daném případě správní orgán rozhodl podle § 100 odst. 1 písm. a) správního řádu, nikoliv o novém řízení a novém rozhodnutí dle § 101 správního řádu. Žalovaný dále uvedl, že o obnově řízení bylo rozhodnuto na základě listin, které byly správnímu orgánu předány spolu s návrhem na obnovu řízení povinnou osobou. Formální podmínka pro obnovu řízení uvedená v § 100 odst. 1 písm. a) správního řádu je dle názoru žalovaného splněna. Listiny, které správní orgán obdržel (sdělení Zemského finančního ředitelství pro Vídeň, Dolní Rakousko a Burgenland ze dne 28. 4. 1997, Smlouva mezi Československou socialistickou republikou a Rakouskou republikou o vypořádání určitých finančních a majetkových otázek ze dne 19. 12. 1974) lze podle žalovaného považovat za nové najevo vyšlé skutečnosti, které existovaly v době původního řízení a které účastník řízení, jemuž jsou ku prospěchu, nemohl v původním řízení uplatnit. Dle žalovaného je splněno i materiální kritérium pro povolení obnovy řízení, neboť tyto skutečnosti mohou odůvodňovat jiné řešení otázky, jež byla předmětem rozhodování. Dle sdělení Zemského finančního ředitelství pro Vídeň, Dolní Rakousko a Burgenland ze dne 28. 4. 1997 bylo pro Kongregaci Milosrdných sester sv. Vincence de

Paul ve Vídni 1060, Gumpendorffstrasse 108, jejíž součástí jsou Provincie rakouská a Provincie česká se sídlem v Kroměříži, Malý Val 1553, podle čl. 1, 2 a 10 Smlouvy mezi Rakouskou republikou a Československou socialistickou republikou ze dne 19. 12. 1974, poskytnuto nejvyšší odškodnění v celkové částce 640 000 šilinků za její zemědělský a lesní majetek z velkostatku Pačlavice. Dle dopisu Ministerstva financí ze dne 24. 5. 2016 zastává ministerstvo názor, že u majetku odškodněného podle některé z mezistátních, resp. mezivládních náhradových dohod, nevzniká nárok na jeho vrácení, případně odškodnění v rámci některého z restitučních zákonů. Žalovaný odkázal na judikaturu řešící případy, kdy bylo žadatelům o restituci dle restitučních zákonů (zákona č. 403/1990 Sb. a č. 87/1991 Sb.) poskytnuto plnění na základě dvoustranných smluv uzavřených mezi vládou Československé socialistické republiky a vládami druhých zemí (Kanady, USA, Rakouska) – viz nálezy Ústavního soudu ze dne 26. 4. 2001, sp. zn. III. ÚS 102/01, a dále usnesení Ústavního soudu ze dne 23. 7. 2002, sp. zn. II. ÚS 305/01, ze dne 16. 7. 2002, sp. zn. I. ÚS 306/01, ze dne 14. 8. 2001, sp. zn. II. ÚS 265/99, a ze dne 26. 4. 2005, sp. zn. II. ÚS 515/04 (všechna v tomto rozsudku uvedená rozhodnutí jsou dostupná na <http://nalus.usoud.cz>). Podle žalovaného tedy nové skutečnosti mohou odůvodňovat jiné řešení předmětu obnoveného správního řízení.

II. Shrnutí argumentů obsažených v žalobě

3. Ve včas podané žalobě žalobkyně navrhla soudu, aby rozhodnutí žalovaného i rozhodnutí správního orgánu prvního stupně zrušil.
4. Předně žalobkyně namítala, že správní orgány vůči ní porušily povinnost uplatňovat státní moc jen v případech a v mezích stanovených zákonem, a to způsobem, který zákon stanoví; právo žalobkyně postupovat vůči ní v souladu se zákony; uplatňovat svou pravomoc pouze k těm účelům, k nimž jim byla zákonem svěřena, a v rozsahu, v jakém jim byla svěřena, a šetřit práva nabytá v dobré víře. Žalobkyně má za to, že má procesní právo na nezměnitelnost a závaznost vydaných rozhodnutí v její restituční věci a právo, aby správní orgán rozhodl o obnově řízení pouze v případech, kdy to zákon umožňuje, a nikoliv i tehdy, kdy je to zjevně mimo důvody pro provedení nového řízení a kdy nemůže být vydáno nové rozhodnutí, ve kterém by bylo možné, aby správní orgán rozhodl jinak. Žalobkyně nesouhlasí se závěrem žalovaného, že formální podmínka pro obnovu řízení uvedená v § 100 odst. 1 písm. a) správního řádu je splněna, neboť správní orgán je oprávněn rozhodnout o obnově řízení pouze tehdy, pokud mu na základě těchto skutečností správní řád umožňuje rozhodnout jinak; k tomu žalobkyně odkázala na citaci z odborné literatury. Namítala, že okolnosti, které správní orgán kvalifikoval jako důvod pro obnovu, nelze podřadit pod žádný z taxativně uvedených případů v § 101 správního řádu, za kterých by bylo možné provést nové řízení a vydat nové rozhodnutí, tedy dospět k jinému řešení otázky, jež byla předmětem rozhodování ve smyslu § 100 *in fine* správního řádu. Podle názoru žalobkyně tedy nebyly a nejsou splněny zákonné podmínky pro to, aby bylo provedeno nové řízení a vydáno nové rozhodnutí podle § 100 a § 101 správního řádu.
5. Nad rámec výše uvedeného žalobkyně namítala, že inkriminované listiny nejsou věcně způsobilé přinést povinné osobě prospěch anebo zpochybnit pravdivost provedených důkazů. Ze sdělení Zemského finančního ředitelství pro Vídeň, Dolní Rakousko a Burgenland vyplývá toliko to, že odškodnění obdržela Kongregace milosrdných sester svatého Vincence de Paul ve Vídni, nikoli však žalobkyně jako oprávněná osoba. Smlouva

mezi vládou ČSSR a vládou Rakouské republiky o vypořádání určitých finančních a majetkových otázek ze dne 19. 12. 1974 podle žalobkyně nemohla mít vliv na majetkové poměry, resp. subjektivní práva jednotlivců, nebyla součástí vnitrostátního práva a nepředstavuje právní důvod pro vlastnické právo Československého státu, ani náhradu podle dobových právních předpisů. K tomu žalobkyně odkázala na rozhodnutí Ústavního soudu ze dne 14. 8. 2001, sp. zn. II. ÚS 265/99. Dále žalobkyně odkázala na ustálený výklad Ústavního soudu k pojmu „vyplacení náhrady“ v restitučních předpisech, podle kterého v případech, kdy náhrada nebyla vyplacena vůbec, nebo nebyla vyplacena celá, je nárok na vydání věci dán (nález Ústavního soudu ze dne 22. 5. 2000, sp. zn. IV. ÚS 8/2000). Případné plnění podle citované mezivládní smlouvy tedy podle žalobkyně nelze považovat za náhradu ve smyslu § 5 písm. a) zákona o majetkovém vyrovnání, ani za náhradu ve smyslu § 5 písm. i) tohoto zákona. Citovaná smlouva tedy nemá z hlediska zákona o majetkovém vyrovnání žádné účinky.

III. Vyjádření žalovaného k žalobě a vyjádření osoby zúčastněné na řízení

6. Ve vyjádření k žalobě žalovaný odkázal na odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí. Zdůraznil, že rozhodnutí o povolení obnovy řízení má v této fázi pouze procesní charakter, nezakládá ani nemění žádná práva účastníků a nejedná se tedy o nové rozhodnutí ve věci. Rozhodnutím o povolení obnovy řízení nebylo rozhodnuto ve věci samé, nejedná se o bezprostřední zásah do pravomocného rozhodnutí. K žalobnímu bodu, že pro obnovu nebyly splněny zákonné důvody, žalovaný uvedl, že důvody pro povolení obnovy řízení jsou dle § 100 odst. 1 písm. a) správního řádu dány, nové skutečnosti, které vyšly najevo a jsou popsány v odůvodnění rozhodnutí, odůvodňují jiné řešení jedné z otázek, která byla předmětem rozhodování o nároku oprávněné osoby. Argumentace, že § 101 správního řádu obsahuje taxativní výčet případů, za kterých by bylo možné provést nové řízení a vydat nové rozhodnutí, není ve fázi rozhodování o obnově řízení na místě. Až následně, pokud by se stalo rozhodnutí o obnově řízení pravomocné, by započalo nové řízení ve věci (viz společná ustanovení o mimořádných opravných prostředcích). Citace žalobkyně k obnově řízení z literatury konstatuje, že pro povolení obnovy řízení nestačí pouze naplnění některého z důvodů pro obnovu, ale je nutné, aby správní orgán posoudil, zda tyto skutečnosti, důkazy nebo rozhodnutí mohou odůvodňovat jiné řešení otázky, jež byla předmětem rozhodování. Žalovaný uvedl, že touto otázkou se správní orgány obou stupňů zabývaly a dospěly k závěru, že nově najevo vyšlé skutečnosti a důkazy odůvodňují jiné řešení otázky, jež byla předmětem rozhodování o nároku oprávněné osoby, tedy zda odebrání majetku žalobkyni, resp. její právní předchůdkyni, je možno podřadit pod některou ze skutečností vedoucích k majetkové křivdě uvedených v § 5 písm. a) – k) zákona o majetkovém vyrovnání. Tento závěr byl opřený o judikaturu, která řeší případy, kdy bylo žadatelům o restituci dle restitučních zákonů (zákon č. 403/1990 Sb., č. 87/1991 Sb.) poskytnuto plnění na základě dvoustranných smluv uzavřených mezi vládou ČSSR a vládami druhých zemí. Žalovaný odkázal na rozhodnutí Ústavního soudu uvedená v bodě 2. tohoto rozsudku.
7. Z uvedených důvodů žalovaný navrhl, aby soud žalobu jako nedůvodnou zamítl.
8. Podáním ze dne 29. 1. 2018 oznámil státní podnik Lesy České republiky, s.p., který ve správním řízení vystupoval jako účastník řízení, že bude v řízení před soudem uplatňovat práva osoby zúčastněné na řízení ve smyslu § 34 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“). Osoba zúčastněná na řízení uvedla, že v předmětné věci podala

návrh na povolení obnovy řízení vedeného u Státního pozemkového úřadu, a to z důvodu, že předmětné řízení bylo ukončeno rozhodnutím o vydání majetku státu do vlastnictví České provincie Kongregace Milosrdných sester sv. Vincence de Paul dle zákona o majetkovém vyrovnání a dodatečně vyšlo najevo, že v dané věci nebyly splněny zákonné podmínky pro vydání předmětného majetku. Po právní moci rozhodnutí vyšly najevo dříve neznámé skutečnosti a důkazy, které prokazovaly, že za odnětí předmětného majetku byla Kongregaci Milosrdných sester sv. Vincence de Paul ve Vídni poskytnuta náhrada na základě smlouvy uzavřené mezi tehdejší ČSSR a Rakouskou republikou. Podle názoru osoby zúčastněné na řízení nevznikl církevní oprávněné osobě u majetku odškodněného podle některé z mezistátních nebo mezivládních náhradových dohod nárok na vrácení, případně odškodnění majetku na základě restitučních zákonů, neboť by se jednalo o duplicitu v plnění a náhradu křivdy, která už byla dříve odškodněna. Osoba zúčastněná na řízení uvedla, že je právnickou osobou, které je zákonem svěřeno nakládání s lesními pozemky ve vlastnictví státu, zejména podle zákona č. 289/1995 Sb., o lesích a o změně a doplnění některých zákonů (lesní zákon), a i obecně s dalším majetkem, zejména dle § 2 a § 16 zákona č. 77/1997 Sb., o státním podniku. Další skutečností, z níž podnik Lesy České republiky dovozuje své postavení osoby zúčastněné na řízení v této věci, je i § 4 písm. b) zákona o majetkovém vyrovnání, které stanoví, že jednou z povinných osob ve vztazích založených tímto zákonem je právě podnik Lesy České republiky, s.p. za podmínky, že tato osoba byla oprávněnou hospodařit s majetkem státu, který se stal v rozhodném období předmětem majetkové křivdy a který je předmětem vydání v posuzované věci. V dané věci se podle osoby zúčastněné na řízení nepochybně jedná o rozhodování, kterým budou dotčena i její práva a povinnosti.

IV. Posouzení věci soudem

9. Zdejší soud, v souladu s § 51 odst. 1 s. ř. s. bez nařízení jednání přezkoumal v mezích žalobních bodů napadené rozhodnutí žalovaného, jakož i předcházející rozhodnutí správního orgánu prvního stupně včetně řízení předcházejícího jeho vydání, a shledal, že žaloba není důvodná.
10. Předmětem soudního přezkumu je rozhodnutí, kterým byla podle § 100 odst. 1 písm. a) správního řádu povolena obnova řízení ukončeného pravomocným rozhodnutím, kterým byla podle § 9 odst. 3 zákona o majetkovém vyrovnání schválena dohoda o vydání zemědělských nemovitostí uzavřená mezi osobou zúčastněnou na řízení jako povinnou osobou dle § 4 písm. b) zákona o majetkovém vyrovnání na straně jedné a žalobkyní jako oprávněnou osobou podle § 3 písm. b) téhož zákona. Státní pozemkový úřad nerozhodoval o soukromoprávní otázce, tedy o nároku na vydání předmětných nemovitostí, ale jednalo se o rozhodnutí procesní povahy, která jsou, v souladu s usnesením zvláštního senátu zřízeného podle zákona č. 131/2002 Sb., o rozhodování některých kompetenčních sporů, ze dne 21. 9. 2011, č. j. Konf 65/2010-21, publikovaným pod č. 2499/2012 Sb. NSS, přezkoumatelná ve správním soudnictví.
11. Podle § 100 odst. 1 písm. a) správního řádu se řízení před správním orgánem ukončené pravomocným rozhodnutím ve věci na žádost účastníka řízení obnoví, jestliže vyšly najevo dříve neznámé skutečnosti nebo důkazy, které existovaly v době původního řízení a které účastník, jemuž jsou ku prospěchu, nemohl v původním řízení uplatnit, nebo se provedené důkazy ukázaly být nepravdivými, a pokud tyto skutečnosti, důkazy nebo rozhodnutí mohou odůvodňovat jiné řešení otázky, jež byla předmětem rozhodování.

12. Z obsahu § 100 odst. 1 písm. a) správního řádu vyplývá, že zde uvedený důvod obnovy řízení slouží ke korekci postupu správního orgánu při zjišťování podkladů pro rozhodování v původním řízení. Účelem obnovy není přezkum a případná náprava nezákonnosti rozhodnutí správního orgánu z hlediska posouzení okolností a právního stavu, který tu byl v době rozhodování, ale účelem obnovy je to, aby bylo napraveno nedostatečné skutkové zjištění, a aby bylo přihlédnuto k důkazům a skutečnostem, které sice existovaly v době původního řízení, byly však před ukončením tohoto řízení neznámé a účastník řízení, jemuž jsou ku prospěchu, je nemohl z tohoto důvodu uplatnit. Nutnou podmínkou pro povolení obnovy řízení je možnost jiného řešení otázky, jež byla předmětem původního rozhodnutí.
13. Předně soud nepřisvědčil námitce, že v daném případě nebyly splněny formální podmínky pro obnovu řízení, jelikož okolnosti, které správní orgán kvalifikoval jako důvod pro obnovu řízení, nelze podřadit pod žádný z taxativně uvedených případů v § 101 správního řádu. Argumentace žalobkyně obsahem § 101 správního řádu není pro posuzovaný případ relevantní, neboť správní orgány rozhodovaly o povolení obnovy řízení podle § 100 odst. 1 písm. a) správního řádu, nikoliv o novém řízení a o novém rozhodnutí podle § 101 správního řádu. Obnova řízení podle § 100 správního řádu a nové rozhodnutí podle § 101 správního řádu jsou dva zcela samostatné instituty, pro jejichž uplatnění správní řád stanoví různé podmínky, přičemž tyto instituty nelze libovolně zaměňovat, jak to činí žalobkyně. Správní řád v § 102 sice obsahuje společná ustanovení, která se uplatní jak pro obnovu řízení, tak v novém řízení podle § 101, aplikace těchto ustanovení však v případě obnovy řízení nastává až v její druhé fázi (v obnoveném řízení), nikoli v první fázi (řízení o povolení či nařízení obnovy), která je předmětem tohoto soudního přezkumu.
14. Co se týče citace z literatury, na kterou žalobkyně odkázala, z této pouze vyplývá, že pro povolení obnovy řízení nestačí jen naplnění některého z důvodů pro obnovu, ale je nutné, aby správní orgán posoudil, zda tyto skutečnosti, důkazy nebo rozhodnutí mohou odůvodňovat jiné řešení otázky, která byla předmětem rozhodnutí. Jak je zřejmé z napadeného rozhodnutí, touto otázkou se správní orgány obou stupňů ve svých rozhodnutích zabývaly.
15. Soud neshledal důvodnou ani námitku, že listiny, které správní orgán obdržel, nejsou věcně způsobilé přinést povinné osobě prospěch, nebo zpochybnit pravdivost provedených důkazů. Předně je třeba zdůraznit, že v řízení o povolení obnovy řízení je správní orgán povinen se zabývat relevancí skutečností nebo důkazů pro původní řízení v tom smyslu, zda jsou schopny odůvodnit odlišné řešení otázky, a to pro účastníka příznivějším způsobem; pro povolení obnovy nicméně není potřeba, aby správní orgány dosáhly naprostého přesvědčení, že v důsledku obnovy řízení bude rozhodnuto odlišně, ale postačí, pokud se to jeví pravděpodobným. Pro povolení obnovy řízení stačí být jen pravděpodobnost, že by mohlo dojít k jinému řešení otázky, jež byla předmětem rozhodování, a to na základě skutečností či důkazů samotných, nebo ve spojení s již provedeným dokazováním. Povolení obnovy řízení na druhou stranu není možné, pokud by se jednalo o takové skutečnosti nebo důkazy, které zjevně nemohou odůvodnit odlišné řešení otázky, jež byla předmětem rozhodování, a bylo by tak nadbytečné vést obnovené řízení, které by ve věci nic nového nemohlo přinést. V daném případě o tuto poslední uvedenou situaci nešlo a soud má ve shodě se správními orgány obou stupňů za to, že nově najevo vyšlé skutečnosti a důkazy (listiny, z nichž vyplývá, že v minulosti došlo k určité formě odškodnění podle mezivládní smlouvy uzavřené mezi ČSSR a Rakouskou

republikou o vypořádání určitých finančních a majetkových otázek dne 19. 12. 1974) mohou případně odůvodňovat jiné řešení otázky, která byla předmětem rozhodování, a to otázky nároku oprávněné osoby na vrácení, resp. odškodnění majetku podle zákona o majetkovém vyrovnání.

16. Ze sdělení Zemského finančního ředitelství pro Vídeň, Dolní Rakousko a Burgenland ze dne 28. 4. 1997 vyplývá, že „*Kongregaci Milosrdných sester sv. Vincence de Paul ve Vídni 1060, Gumpendorferstrasse 108*“ bylo na základě splnění požadavků podle čl. 1, 2, 10 Smlouvy mezi Republikou Rakousko a Československou socialistickou republikou o regulaci určitých finančních a majetkoprávních otázek ze dne 19. 12. 1974, poskytnuto nejvyšší odškodnění v celkové částce 640 000 šilinků za zemědělský a lesní majetek z velkostatku Pačlavice. Ačkoli žalobkyně namítala, že odškodnění nezískala ona jako oprávněná osoba, soud naopak nepovažuje za vyloučené, že žalobkyně a odškodněná osoba je tentýž subjekt, neboť jak vyplývá z Prohlášení konference vyšších představených ženských řeholí v ČR ze dne 26. 4. 2013, které bylo přiloženo k výzvě k vydání majetku, a které je součástí správního spisu, žalobkyně (Česká provincie Kongregace Milosrdných sester sv. Vincence de Paul, Malý Val 1553/2, 767 01 Kroměříž) měla vystupovat po dobu své existence v právních vztazích pod různými názvy a je právním nástupcem několika právnických osob, mimo jiné i osoby pod názvem „*Kongregace milosrdných sester sv. Vincence de Paula ve Vídni/: Gumpendorferstrasse VI*“.
17. Pokud žalobkyně namítala, že plnění poskytnuté podle Smlouvy mezi ČSSR a Rakouskou republikou o vypořádání určitých finančních a majetkových otázek ze dne 19. 12. 1974, nelze považovat za náhradu ve smyslu § 5 zákona o majetkovém vyrovnání, ani této argumentaci soud nemohl bezesbytku přisvědčit. Z konstantní judikatury Nejvyššího soudu (např. rozsudky ze dne 22. 2. 2006, sp. zn. 28 Cdo 34/2006, a ze dne 30. 8. 2000, sp. zn. 28 Cdo 1458/2000, usnesení ze dne 6. 10. 2005, sp. zn. 28 Cdo 1262/2005, nebo ze dne 26. 5. 2015, sp. zn. 28 Cdo 2470/2014; rozhodnutí Nejvyššího soudu jsou dostupná na www.nsoud.cz), které se týkaly právních důsledků poskytnutí odškodnění žadateli (nebo jeho právnímu předchůdci) na podkladě mezistátních dohod na uplatnitelnost nároků podle restitučních zákonů (konkrétně zákona č. 87/1991 Sb., o mimosoudních rehabilitacích, ve znění pozdějších předpisů), vyplývá, že „*o majetkové křivdě nelze uvažovat, pokud byl nárok uspokojen jiným způsobem, a to především z důvodu, že tím došlo k naplnění účelu zákona č. 87/1991 Sb., o mimosoudních rehabilitacích*“. Tyto závěry obstály i v rovině ústavněprávní (srov. např. usnesení Ústavního soudu ze dne 26. 4. 2001, sp. zn. III. ÚS 102/01, ze dne 23. 7. 2002, sp. zn. II. ÚS 305/01, ze dne 3. 12. 2002, sp. zn. I. ÚS 458/02, ze dne 11. 3. 2003, sp. zn. II. ÚS 575/2000). S ohledem na obdobné principy, na kterých jsou zákon č. 87/1991 Sb., o mimosoudních rehabilitacích a zákon o majetkovém vyrovnání postaveny (viz preambule k jednotlivým zákonům), soud nepovažuje za vyloučené, že odškodnění podle předmětné mezivládní dohody může mít eventuálně vliv i na uplatnitelnost nároků podle zákona o majetkovém vyrovnání.
18. Na uvedeném závěru nemůže ničeho změnit ani žalobkyní předestřené usnesení Ústavního soudu ze dne 14. 8. 2001, sp. zn. II. ÚS 265/99. V tomto rozhodnutí Ústavní soud neřešil otázku uplatnitelnosti nároku podle restitučních zákonů za situace, kdy bylo žadateli dříve poskytnuto odškodnění na základě mezinárodní smlouvy, ale zabýval se účinky mezivládní dohody (konkrétně dohody sjednané dne 29. 1. 1982 mezi vládami ČSSR a USA) na vlastnické právo státu k nemovitostem, jehož deklarování se dožadoval. Relevantní pro posouzení věci nemůže být ani poukaz na nález Ústavního soudu ze dne

22. 5. 2000, sp. zn. IV. ÚS 8/2000, neboť tento se vůbec nevztahuje k odškodňování podle mezistátních dohod.

19. Z uvedených důvodů dospěl soud k závěru, že listiny přiložené k návrhu na obnovu řízení (zejména sdělení Zemského finančního ředitelství pro Vídeň, Dolní Rakousko a Burgenland ze dne 28. 4. 1997, Smlouva mezi Československou socialistickou republikou a Rakouskou republikou ze dne 19. 12. 1974) lze považovat za nově najevo vyšlé skutečnosti a důkazy, které existovaly již v době původního řízení, a které mohou odůvodňovat jiné řešení otázky, jež byla předmětem rozhodování. Pokud by se totiž prokázalo, že žalobkyně, resp. její právní předchůdkyně, byla v minulosti odškodněna podle mezivládní dohody uzavřené mezi ČSSR a Rakouskou republikou, tato skutečnost by mohla odůvodňovat jiné řešení otázky nároku žalobkyně na vrácení, popř. odškodnění majetku podle zákona o majetkovém vyrovnání. Jak bylo uvedeno výše, v této fázi řízení (v řízení o povolení obnovy) postačuje pouze pravděpodobná možnost, že nově najevo vyšlé skutečnosti a důkazy budou odůvodňovat jiné řešení otázky, která je předmětem rozhodování; pro povolení obnovy řízení však není třeba, aby správní orgány měly postaveny najisto, že v následném řízení po povolení obnovy bude rozhodnuto odlišně. Podle názoru soudu, který se vztahuje k předmětu žaloby v rámci jejích žalobních bodů, tedy v daném případě byly splněny podmínky pro povolení obnovy řízení podle § 100 odst. 1 písm. a) správního řádu, včetně podmínky způsobilosti nově předložených skutečností a důkazů odůvodnit odlišné řešení otázky, která je předmětem rozhodování.
20. Soud zdůrazňuje, že rozhodnutí o povolení obnovy řízení má pouze procesní charakter a nejedná se o rozhodnutí o věci samé. Tímto rozhodnutím nebyla založena ani měněna žádná práva účastníků řízení a nejedná se o zásah do pravomocného rozhodnutí a řízení, jehož obnova je rozhodnutím povolena. Vlastní dokazování a rozhodování o právech účastníků bude probíhat až v dalším řízení, které bude následovat po povolení obnovy. Až v této fázi řízení bude třeba postavit najisto (mimo jiné) otázku, zda osoba uplatňující nárok dle zákona o majetkovém vyrovnání je totožná s osobou, které byla v minulosti poskytnuta náhrada dle mezivládní dohody uzavřené mezi ČSSR a Rakouskou republikou, popř. zda odebrání majetku v případě následného odškodnění dle této mezivládní dohody lze podřadit pod některou ze skutečností vedoucích k majetkové křivdě ve smyslu § 5 zákona o majetkovém vyrovnání, resp. zda u majetku odškodněného podle mezivládní dohody vzniká nárok na jeho vydání, popř. odškodnění podle zákona o majetkovém vyrovnání. Žalobkyně bude mít v obnoveném řízení nepochybně možnost uplatnit všechny argumenty uplatněné v žalobě týkající se věci samé, včetně možnosti návrhů na doplnění dokazování. V této fázi řízení přitom není možné předjímat, zda v obnoveném řízení bude otázka, která byla předmětem rozhodování, vyřešena odlišně, nebo zda bude rozhodnuto stejným způsobem jako v původním řízení.

V. Závěr a náklady řízení

21. Na základě výše uvedeného soud žalobu dle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl, neboť není důvodná.
22. O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s., podle něhož nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Žalobkyně ve věci úspěch neměla (žaloba byla jako nedůvodná zamítnuta), a nemá proto právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému správnímu orgánu, kterému by jinak

jakožto úspěšnému účastníku řízení právo na náhradu nákladů řízení příslušelo, náklady řízení nad rámec jeho běžné administrativní činnosti nevznikly, pročez mu soud náhradu nákladů řízení nepřiznal.

23. Výrok o náhradě nákladů řízení osoby zúčastněné na řízení se opírá o § 60 odst. 5 s. ř. s., podle něhož má osoba zúčastněná na řízení právo na náhradu nákladů řízení, které jí vznikly v souvislosti s plněním povinnosti, kterou jí soud uložil. Soud osobě zúčastněné na řízení žádnou povinnost neuložil, právo na náhradu nákladů tak tato osoba nemá.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno 29. listopadu 2019

JUDr. Zuzana Bystřická, v.r.
předsedkyně senátu